

SON § 38 Mål- och budgetskrivelse 2026-2028

Ärendenummer: SON 2025/6

Paragraf föregående instans: SON/AU § 28

Socialnämndens beslut

- Socialnämnden antar Mål och budget 2026-2028.
- Socialnämnden begär att regionfullmäktige tilldelar socialnämnden driftbudgetmedel enligt *Grundläggande behov av tillskott till driftbudgeten* samt *Högt prioriterade behov av tillskott till driftbudget 2026*.
- Socialnämnden begär att regionfullmäktige tilldelar socialnämnden investeringsmedel enligt sammanställning Investeringsförslag 2026-2030

Sammanfattning

Socialförvaltningen föreslår inte några förändringar av nuvarande mål.

Socialförvaltningens ekonomi var inte riktigt i balans för 2024, bedömningen är att förvaltningen har ett förbättrat ekonomiskt läge 2025. Möjligheten att nå en ekonomi i balans försämras dock av effektiviseringskravet på 17 mnkr.

Grundläggande behov av tillskott till driftbudgeten

De grundläggande förutsättningarna för att klara en ekonomi i balans framåt är att budgettillskott ges för:

- demografiska förändringar, från resursfördelningsmodell äldreomsorg
- ökade kostnader för löner och prioriterade grupper
- ökade kostnader för externa avtal 22,3 mnkr.

Högt prioriterade behov av tillskott till driftbudgeten, i prioritetsordning

1. **Stödboende:** För att införa stödboende behövs 9,4 mnkr. Det finns ett stort behov av att inrätta stödboende idag och det är en förutsättning för att genomföra föreslagen lagstiftning runt skadligt bruk och beroende (samsjuklighetsutredningen).
2. **LSS-verksamhet:** För att finansiera LSS-verksamheten, som är en rättighetslagstiftning, behövs 45 mnkr för att nå en ekonomi i balans. För 2025 tillfördes 40 mnkr i budgettillskott vilket täcker del av kostnads- och volymökningarna bakåt i tiden. Under 2024 tillkom flera nya platser på bostad med särskild service, en kostnadsökning på över 30 mnkr per år. Att sänka kostnaderna kan gå i viss mån men verksamheten bedrivs redan i ett nationellt perspektiv med mycket låga kostnader.
3. **Avhopparverksamhet:** I de fall där behovet av avhopparverksamhet finns verkställs insatsen genom placering. Bedömning är att två

individer per år kan vara aktuella för denna insats. Budgettillskott behövs därför med cirka 2 mnkr.

Det är också kostnadsökningar till följd av ny socialtjänstlag, ökat och förändrat lokalbehov, kommunikationsplattform, allmänna kostnadsökningar och centrala beslut om friskvård och införande av Microsoft 365.

För **äldreomsorgen** väntas ett litet överskott för helåret, dock kommer det att bli svårt att få ihop ekonomin framåt. Behovet av insatser ökar i takt med åldrande befolkning. Detta ger ökade kostnader vilket ska finansieras av tillskottet från resursfördelningsmodellen, men effektiviseringskravet och de senaste årens besparingar har minskat tillskottet. I förlängningen finns risk för att det kommer att leda till besparingar för samtliga verksamheter.

Hemsjukvårdens ekonomi är i balans men det behövs budgettillskott för utökade uppdrag samt ökade behov framåt med allt fler äldre.

Det är fortsatt stora underskott för **LSS-verksamheten**, trots budgettillskott. Underskottet beror nu främst på ökade kostnader för placeringar. Det har varit ett uppdämt behov av insatsen bostad med särskild service LSS, och under 2024 tillkommit flera nya platser så att behoven av placering har kunnat tillgodoses.

Individ- och familjeomsorgens ekonomi är numera i princip i balans, efter flera års arbete med att ändra arbetssätt. Dock slår nationella prisökningar igenom, ett exempel är rejält ökad dygnskostnad för placeringar på statliga SiS-hem.

För att nå en ekonomi i balans måste socialförvaltningen fortsätta att arbeta med att sänka sjuktalet, arbeta med schemaläggning och bemanning efter behov samt ha god ekonomisk hushållning genom effektiva processer. Förvaltningen behöver också fortsätta att ha kontroll på externa avtal, detta förebygger också välfärdsbrott. Arbetet med att införa nya arbetssätt måste fortsätta. Arbetet med förebyggande insatser är viktigt, till exempel vad gäller anhörigstöd och barn och ungdomar som begår brott.

Ny eller förändrad lagstiftning ställer ofta krav på utökad verksamhet, så som att inrätta stödboende, arbeta med avhopparverksamhet samt arbeta med skyddat boende. Utökade uppdrag, till exempel som följd av förändrad lagstiftning, kan i regel inte finansieras inom befintlig budget. Det ekonomiska läget påverkas också av effektiviseringskrav, allmänna kostnadsökningar och osäkerhet kring statsbidrag.

Investeringsförslag 2026-2030

Investeringsbehov, tkr	2026	2027	2028	2029	2030	Summa
Säbo 1			135 000	135 000		270 000
Utrustning säbo 1				7 000		7 000
Säbo 2						0
Utrustning säbo 2						0
Summa säbo	0	0	135 000	142 000	0	277 000
Stödboende beroende	45 000					45 000
Bmss SoL			45 000			45 000
Bmss LSS gruppboende				38 000		38 000
Summa övriga bostäder	45 000	0	45 000	38 000	0	128 000
Summa SOF	45 000	0	180 000	180 000	0	405 000

Bedömning

Förvaltningens bedömning är att mål- och budgetskrivelse 2026-2028 följer anvisningarna från regionstyrelseförvaltningen och tjänar som underlag inför regionstyrelsens budgetberedning.

Bedömningen är att förvaltningen kan nå en ekonomi i balans framåt men det kräver budgettillskott samtidigt som det interna arbetet med att sänka kostnaderna måste fortsätta och ge planerad effekt.

Ärendets behandling under mötet

Anna-Lena Gutedal, ekonomichef, och Øystein Berge, kvalitetschef, deltar i ärendet och svarar på frågor om Mål och budget 2026-2028.

Beslutsunderlaget, Mål och budget 2026-2028, har färdigställts inför socialnämndens sammanträde och korrigerats med de medskick som gavs av arbetsutskottet.

Diskussion förs specifikt om prioritering nummer fyra under rubriken 3.3.2 *Högt prioriterade behov av tillskott till driftbudget, i prioritetsordning* som handlar om hemsjukvården, om ansvaret för patienter med ansvarsövertag ska flyttas över från hälso- och sjukvårdsförvaltningen till hemsjukvården. Både förvaltningen och nämnden ser värdet av detta och att det skulle kunna bli en kvalitetshöjning för individerna som berörs. Nämnden och förvaltningen anser dock båda att dialog behöver fortsätta med hälso- och sjukvården i frågan innan det tas vidare till regionstyrelsen i *Mål- och budgetskrivelse* och det därmed sker äskande om ekonomiska medel för detta. Förvaltningen bedömer att det kan bli mer tydlighet i det här under hösten 2025. Nämnden är enig om att punkt fyra om hemsjukvården därför bör tas bort under rubrik 3.3.2 vilket också skulle innebära att text behöver ses över på fler ställen i dokumentet *Mål och budget 2026-2028*.

Socialnämnden ber ekonomichefen att titta över detta direkt och återkomma till nämndsammanträdet senare under eftermiddagen med förslag på hur en sådan ändring skulle bli för att därefter kunna fatta beslut i frågan. Socialnämnden pausar därför ärendet om *Mål och budget 2026-2028* till samma eftermiddag då beslut kan tas i ärendet.

Ärendet återupptas igen sist på dagordningen för beslut.

Ekonomichefen visar hur *Mål och budget 2026-2028* skulle se ut efter en ändring där punkten om hemsjukvården tas bort under rubriken *3.3.2 Högt prioriterade behov av tillskott till driftbudget, i prioritetsordning* och även annan text i dokumentet behöver förändras som en följd av detta.

Yrkande

Ordförande yrkar att socialnämnden beslutar enligt följande:

- Socialnämnden antar Mål och budget 2026-2028 med följande tre justeringar:
  - Under rubriken 3.3.2, *Högt prioriterade behov av tillskott till driftbudget, i prioritetsordning*, tas nuvarande punkt 4 bort om hemsjukvården.
  - Under rubrik 1.2.1 stryks punkt nr 4 (under ”Högt prioriterade behov av tillskott till driftbudgeten”)
  - Under rubrik 3.2.2 stryks de sista tre meningarna i andra stycket.
- Socialnämnden begär att regionfullmäktige tilldelar socialnämnden driftbudgetmedel enligt *Grundläggande behov av tillskott till driftbudgeten* samt *Högt prioriterade behov av tillskott till driftbudget 2026*.
- Socialnämnden begär att regionfullmäktige tilldelar socialnämnden investeringsmedel enligt sammanställning *Investeringsförslag 2026-2030*

Ordförande finner bifall till yrkandet.

Frans Brozén (L) lämnar en protokollsanteckning.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse socialförvaltningen, Mål och budget 2026-2026, daterad 2025-03-17

Mål och budget 2026-2028, daterad 2025-03-20

Skickas till

RS registrator

RSF ekonomi och styrning

SOF Anna-Lena Gutedal, ekonomichef

Protokollsanteckning

Frans Brozén (L) lämnar följande protokollsanteckning:

Förvaltningen bör innan 2029 komma med tankar och idéer om hur vi bör göra med de boende vi hyr. Fortsätta hyra, köpa tillbaka bygga nytt eller? Detta skall införas under investering 2026-2030.